

Izhaja
vsaki mesec na
2 polah in velja
v Ljubljani
za celo leto
4 gld.,

PRAVNIK

slovenski.

po pošti pa
4 gld. 20 kr.;
za vse dijake
in narodne
učitelje samo
2 gld. 20 kr.

List za pravosodje, upravo in državoslovje.

Budnim pravica.

Vigilantibus jura.

Izdavatelj in vrednik **dr. J. R. Razlag**, odvetnik.

Odvetništvo.

(Dalje.)

Do sedaj razvijana načela o tem predmetu so povzeta iz pravne in politične zgodovine narodov ter iz znanosti že davno dognane, torej se tukaj ne govori enostransko pro domo sua, kar priča tudi „Pravnik poljski“ št. 27 od leta 1870, kateri je pod naslovom: „Chlopi v Galiciji i advokaci“ prinesel sledeči članek:

„Predpravice nekterih stanov so padle v Evropi za stalno z vnetjem francozkega prevrata (punta) leta 1789, in ostanki teh predpravic so propali popolnoma z razširjajočo se omiko od leta 1815 do 1848. Za gotovo se reči more, da sedaj ni več stanovskih predpravic v zahodni Evropi, tudi v Nemčiji in Avstriji ne — in ako še v resnici so žlahtniki ali plemiči — je to skoro le spomin nekdanje prešle minulosti, ktera je že davno vse poprejšne predpravice vničila. Od leta 1815 začele so tudi nekatere vlade, razumevše duh in dolžnost veka, svoj vpliv obračati na izobraževanje narodnih večin, t. j. kmetov in malih mestjanov z ustanovljenjem narodnih učilnic in namestjenjem dobrih učiteljev. Začelo se je namreč spoznavati, da po propadu stanovskih predpravic le tisti narod

močnejši postane, ki razširi naj več izobraženost med seboj ali ki narodno večino naj več zbudi na razvoj in narodno zavest. Danas vidimo nasledke tega na Pruskem in sploh v polnočni Nemčiji, kjer se narodna izobraženost v celi Evropi gotovo na najvišji stopinji nahaja in kjer je delo in poduzimanje že postalo narodna naloga. Avstrija je pozno prišla na to polje, zavoljo česar tudi ima slabše prikazni v sebi in v narodni moči posameznih ljudstev in ker so se pri nas v Galiciji poprejšne nemške oblastnije dosti več vtikale v gospodovanje, kakor v drugih deželah, torej se ni čuditi, da imamo v Galiciji toliko dela z narodnim napredkom, ako se hočemo bolje razviti, da ne vemo, kje nam je začetni. Kar zadeva razvoj ali napredek sam, ta bodisi dušni ali materialni ne trpi skokov in jih nikjer ne izpeljuje, on le rase v razmeri životnih moči, ker vsaka zdrava rast le počasi napredovati more. Razvitek je nasledek dveh enojno delajočih moči, to je, že dane snove ali danega stanu ali tako imenovanega konservatizma, ob enem pa nagon naprej ali tako imenovani napredek, iz kterega pride daljše dušno gibanje ali premenba vsakokratnega stališča. Brez konservatizma, ali brez danih snov razvoj ni mogoč, ker ne bi z ničem napredovati bilo. Brez oživljajoče ideje in brez potrebnosti premenbe danega stališča bi ne bilo daljšega razvoja, ker bi že dana snova brez oživljajočega duha okameneti morala. Zavoljo tega zaslužujejo v vsaki zdravi združbi enako spoštovanje konservativci in napredniki, ker se vzajemno potrebujejo. Razun šol in materialnega razvoja je v vsaki deželi naj več vpliva na narodno izobraženost imela vzajemna dotika višjih izobraženih stanov z nižjimi, pri čemur dobivajo poslednji lepšo narodno sposobnost.

Tako so vplivali in še dan današnji vplivajo duhovniki na množino ljudstva, tako vplivajo žlahtniki, kakor tudi vplivajo mesta in mestica na vasi in dal Bog, da bi tega vpliva bilo še vedno več. K tem vplivovim ljudem računimo od leta 1848 tudi odvetnike, od kar je kmet v Galiciji s pod-

ložnika postal lastnik zemlje in od kar je nehalo varstvo uradov nad njim. Ker je sam svoj postal, mora kmet sam za sebe misliti in od tod se začinja njegov hitreji razvoj. Vsled zburjenih strasti si je hotel namesto poprejšnih služnosti prisvojiti last gozdov in pašnikov ter se je podal v tej zadevi najprej do zakotnih pisarjev in potem do odvetnikov. Branec svoj imetek potrebuje ravno tako pravniške pomoči, kakor če bi hotel svoje očestvo rešiti iz rok tretjih, on mora iskati branbo odvetniško. Iz tega je razvidno, da je dotika kmeta gališkega z odvetniki zlo gosta in da skozi to odvetniški vpliv na kmeta s časom večje razmere dobiva. Res je, da na svetu gmotni interesi vodijo ljudi, ker pa še Poljcev ni tako prešinil materijalizem, kakor zapadno Evropo ali zedinjene države severne Amerike, ima pri nas vpliv odvetnikov na kmete tudi nravno (moralno) stran, in od te moralne strani sem nakanil nekoliko besed napisati na svoje drugove (tovarše), vedoč da se radi spomnijo besed sv. pisma, da človek ne živi samo od kruha, temuč tudi od besede božje.

1. Odvetniki so poklicani strankam svet in pomoč deliti; njih dolžnost je torej kmetu dobre svete dajati in njegove pravne zadeve sprejemati. Jaz poznam nekoliko prav poštovanih tovaršev, kateri ne prejemajo kmetovskih zadev govoreč, da se ne splečajo, vendar jih tako ravnanje ne odvezuje dolžnosti, ktere imajo proti temu stanu, ker tudi kmetič rad plačuje za trud delovanja.

2. Odvetniki imajo dolžnost pri prejemanji kmetovskih zadev kakor pri vsaki drugi dotično reč na tanko pretehtati in ne prejemati opravil, ktera so krivična in o kterih že za naprej vedo, da jih ni mogoče izpeljati. S prevzetjem takih opravil greši odvetnik po dvojno, enkrat zoper svoje dolžnosti kakor odvetnik sploh, in drugič proti narodni vesti, on odtegne revnemu kmetu, pri katerem je groš jako težek, ker si ga mora z velikim trudom zaslužiti, denar za neplodne potroške in vniči tudi zaupanje tega kmeta, kateri potem izgubi v obče zaupanje do izobraženih ljudi misleč, da ga vsaki

hoče le za nos voditi. V nekterih primerljajih, kterih je tudi najti, je dolžnost odvetniških zbornic, proti takim odvetnikom pričeti disciplinarno preiskavo in jih tudi kaznovati.

3. V začetih pravadah imajo odvetniki dolžnost, da se kmetu veči stroški prihranijo, truditi se za poravnanje strank ter jih pogoditi, ako je le mogoče ta namen doseči, nikdar pa ne šuntati na pravdanje, ktero je že tako vkoreninjeno pri Poljcih, kakor v obče pri vseh slavenskih narodih.

4. Uvaževaje, da je groš kmeta težek, ker se mora, kakor je že rečeno, s težkim delom zaslužiti, — uvaživši, da je 5 gl. pri kmetu včas več, kakor pri drugem 50, — torej je sveta dolžnost odvetnikov, zmerno računati kmetu za prevzeta dela, ne pa prenapeto, da po dobljeni pravdi ne postane berač in da ne pade v dolgove, iz kterih se nikdar več ne izkopa.

Za pogovore v pravnih rečeh ne bi sploh smeli denarja jemati od kmeta, kakor se poprejšne čase pri nas v Galiciji tudi od žlahtnika niso jemali za pogovore in še se današnji dan ne jemljejo vselej, ker je to sploh le nemška in ameriška navada, za malo besed plačo terjati. Mi še hvala Bogu nismo prišli do tiste stopinje ostudne izobraženosti, ohranimo torej še na dalje krščansko načelo, da svojemu bližnjemu brezplačno z besedami svetujemo.

5. Razun neposrednje reči je priložnost govoriti s kmetom o zadevah občine, šole, o cestah, volitvah v zборе itd., sploh o deželnih zadevah. S takimi pogovori se razjasnijo njegove misli, ódstranijo njegove zmote in vsikakor se zbudi s časoma popolno zaupanje do izobraženih ljudi. Opazujmo Čehe, kako so kmetje tam trezni, delavni in misleči! S stanovitnim trudom so Čehi zadnjih 30 let preobrazili svoje kmetovalce in zdaj visoko stojijo kakor složen narod. Kaj smo mi do zdaj z množino napravili?²⁴ (Konec sledi.)

Hudodelstvo težke telesne poškodbe.

(Spisal dr. V. Leitmaier.)

(Dalje.)

V. O sokrivosti pri hudodelstvu težke telesne poškodbe.

Po petem členu k. p. ni samo neposrednji storilec hudodelstva kriv, temoč tudi vsakteri, kdor je z velevanjem, nasvetovanjem, podukom, pohvalo hudobno delo napeljal, nalašč priliko k njemu dal, k njega izpeljanju premišljeno sredstva pripravil, zadržke odstranil, ali kakor si koli bodi na roko šel, pripomogel, za njega gotovo izpolnjenje si prizadjal.

Ako te določbe obrnemo na hudodelstvo težke telesne poškodbe, nam ne more dvomljivo biti, da je v onih primerljajih, v katerih je sokrivčev hudi naklep, da bi se njegov nasprotnik težko poškodoval, to je, da bi se mu kak v §. 152 omenjenih hudih nasledkov napravil, sokrivost postavno mogoča; ker ne samo storilec je hudodelstva kriv, ampak tudi ta, kateri tako ravná, kakor je v §. 5 k. p. omenjeno, se ve da z namenom ali s hudim naklepom, ki ga ima neposrednji storilec. Vzemimo: Anton ima grozno sovraštvo proti Jerneju in velí Jaketu, obetaje mu veliko plačilo, Jerneju oko izbiti. Jaka se da podmititi in Jerneju premišljema oko izbije. Jaka se je zakrivil hudodelstva težke telesne poškodbe po §§. 152, 155 črk. a in 156 k. p. kakor neposrednji storilec; kdo pa bo dvomil, da je Tone sokriv tega hudodelstva? Nikdo. Tone se ima za krivega spoznati hudodelstva sokrivosti težke telesne poškodbe po §§. 5, 152, 155 a in 156 k. p. in obsoditi na težko ječo od petih do desetih let in sicer pod v drugih ozirih ednakimi okolščinami ostrejšje, kakor neposrednji storilec. (§. 44 črk. d k. p.)

Ravno tako se ta, kdor v namenu, da bi se kdo težko (§. 152 k. p.) poškodoval, komu sredstva k izpeljavi tega naklepa pripravi, sokrivega stori omenjenega hudodelstva n. p. če neposrednjemu storilcu kol, puško ali nož v roko

da, če napadenega za roko drži, dokler ga napadnik tolče, če tega, kteremu je namenjeno, iz hiše v dvorišče kliče, kjer ga napadnik s kolom čaka i. t. d.

Bolj dvomljivo pa je vprašanje v onih primerljajih, v kterih sokrivec nima naklepa, koga težko poškodovati, ampak kadar samo iz sovražnega namena (§. 152) koga nagovarja, družega tepsti, in ako iz tega izhaja kaka poškodba v smislu §. 152; kajti pojem sokrivosti terjaja, da je zlo namenjeno, katero je s hudodelstvom združeno. Kako pa more kdo k težki poškodbi pripomagati, težko poškodbo preišljema napeljati, če težke poškodbe ni namenil?

Pa tukaj ne smemo prezreti, da tudi pri neposrednjem storilcu v primerljaji člena 152 drugega namena ni treba, kakor sovražnega. Ako tedaj pri posrednjem storilcu sovražni namen zadostuje, zakaj bi ne zadostoval ravno ta namen pri sokrivcu? Ako kdo v sovražnem namenu, čeravno ne z namenom, težko poškodovati, koga nagovarja, svojega nasprotnika vdariti, ako mu orodje v roko da, s kterim bi se imel oni pretepsti, ako mu sobo pokaže, v kteri oni prebiva itd., in ako ta se pusti zapeljati in določenega človeka težko (§. 152 k. p.) poškoduje, se mora vendar zapeljivec v smislu petega člena k. p. za sokrivca tega zapeljanega imeti in ima nasledke svojega dejanja ravno tako na se vzeti, kakor neposrednji storilec. Obadva sta imela ednaki namen, nobeden ni hotel, da bi bila težka poškodba iz napada nastopila. Tudi najvišja sodnija je z razsodbo 28. vinotoka 1852 spoznala, da je ravno tako, kakor k hudodelstvu težke poškodbe sovražni namen za se zadostuje, ta namen tudi dovolj, da sokrivec kazni zapade.

Ravno tako je tudi pri hudodelstvu uboja sokrivost postavno mogoča, če ravno niti sokrivec niti neposrednji storilec ne moreta imeti naklepa, koga ob življenje spraviti; n. p. ako Janez Tonetu kol v roko da, rekoč, vdari ga (n. p. Jaketa) po glavi, in če Tone vsled tega povelja ali nasveta Jaketa s kolom tako vdari, da mu črepino prebije in da

Jaka smrt stori, sta se zakrivila oba hudodelstva uboja in sicer Tone ko neposrednji storilec, Janez ko sokrivec, če ravno nista imela naklepa, Jaketa ob življenje spraviti.

Od tega stališča je naj višja sodnja z rabsodbo 11. grudna 1851 rabsodila, da se zakrivi hudodelstva uboja ko sokrivec, kdor sicer ni iz namena, koga vsmrtni, pa vendar iz sovražnega namena koga draži, ali komu nasvetuje, na družega streliti ali ga tepsti, kdor mu sredstva k temu izroči, osobo izsledi itd.; ako ta drugega ob življenje spravi.

Ako je tedaj pri hudodelstvu uboja, pri katerem izid dejanja naklep daleč preseže, sokrivost mogoča, mora to biti pri hudodelstvu težke poškodbe tudi v onih primerljajih, v katerih sokrivec nima namena, da bi se kdo težko poškodil, ampak kadar mu je le splošni sovražni namen. V drugem se more sokrivost težke poškodbe le onemu pripisovati, kdor je k dejanju, iz kterega je nastopila težka poškodba, pripomagal, n. p. ako težka poškodba ni nastopila iz hudega ravnaja, ampak zavoljo tega, ker je storilec drugim branil, poškodovanemu na pomoč priti, se ta, ki je samo pri ranenji, ampak ne pri zadržku pripomagal, sokrivosti težkega poškodovanja ne more za krivega spoznati. Tudi v primerljaji členu 157 se ta zakrivi sokrivosti težkega poškodovanja, kdor enega ali več ljudi nagovarja, se koga lotiti, ako se to zgodi v sovražnem namenu.

Ako pa kdo drugega nagovarja ali drugemu ukaže, komu določeno zlo prizadjati, ta drugi pa povelje preseže in kaj hujšega, kakor kar mu je bilo ukazano, izpelje, se nagovarjalec ne more zakriviti sokrivosti težke poškodbe, če se ravno neposrednji storilec tega hudodelstva zakrivi; n. p. Cene svojemu hlapcu veli Jaketa za uho vdariti, hlapec pa Jaketa z nožem dregne in ga težko poškoduje. Hlapec se je v tem primerljaji zakrivil hudodelstva težke poškodbe, Cene pa se more samo za sokriveca prestopka proti telesni varnosti po §§. 5 in 411 kaz. post. imeti.

(Dalje sledi.)

O pristojnosti političnih oblastnij gledé na postavu zastran varnosti poljá.

K postavi za varovanje poljá je c. kr. ministerstvo znotranjih zadev dogovorno s c. kr. ministerstvom za poljedelstvo v posebnem primerljeji, v katerem je nastalo prašanje, ali so politične oblastnije pristojne zaukazati vrnitev zavoljo poljske poškodbe zarubljene živine, z ukazom od 6. julija 1870, št. 6829 sledeče razjasnilo dalo:

Ni dvombe, da takrat, če kdo kako reč zarubi in njeni lastnik zoper rubež ugovarja, o tej stvari imajo sodnije, ne pa politične oblastnije razsojevati. Izjema tega splošnega pravila je vtemeljena v postavi za varovanje poljá, ker po njenih odločbah reševanje prašanja, ali se pri škodenji zarubljena živina ima lastniku vrniti, poljske poškodbe razsojujočim političnim oblastnijam pripada. To pa vsakakor le takrat velja, ako je dokazano, da se je živina o priliki poljskega poškodovanja zarubila. Da je kazensko raynanje zoper to ali uno osobo politična oblastnija dognala, ni potrebno, ker se to ravnanje nima vršiti uredoma, ampak le pod pogoji §. 23 postave za varovanje poljá. Pač pa je treba, da politična oblastnija, pri kateri se za vrnitev po povedbi zavolj poljske poškodbe zarubljenega živinčeta prosi, objektivni dogodek natanko pozve in se skaže, je-li v njem poljsko-policijski prestopok zapopaden in torej tudi uni pogoj vtemeljen, pod katerim je politična oblastnija k razsojevanju o zahtevani vrnitvi zarubljenega živinčeta pristojna. Ako bi se tedaj preiskava v subjektivnem obziru zaradi tega opustila, ker ta, ki je po povedbi bil poškodovan, za njo ni prosil, se mora, ako rubljenec toži, poljska poškodba objektivno pozvedeti, oziroma vzrok izvršene rubeži preiskati, po katerih pozvedbah se po tem z ozirom na določbo §. 20 postave za varovanje poljá na vrnitev zarubljenega živinčeta spoznati more.

Občini pristoječa skrb za zdržavanje javnih občinskih potov ji ne daja pravice do takih naredeb, s katerimi se sega v tujo lastnino in proti županu je v takem primerljeji pripuščena tožba zavoljo motenja posesti.

Na parceli št. 367 spadajoči k zemljišču Antona C. v R., je neki že od davnih časov, katerih nihče več ne pomni, bil jarek skopan s tem namenom, da se je po njem voda odtekala, ki je prihajala iz bližnjih njiv in se kraj pota med P. in M. zbirala. Pred kakimi 4 leti je Anton C. sosedu Š. vsled posebnega dogovora dovolil vožnjo črez svoje zemljišče za kos travnika, kterege mu je ta prepustil, ter je jarek zasipal in novi črez travnik skopal tako, da je voda brez vse škode za pot odtekati mogla. Leta 1869 se je dogovor razdril; Š. je svoj travnik dobil nazaj ter je jarek, ki ga je Anton C. skopal, dal spet zasipati, tako, da je voda, ker ni mogla več odtekati, stopila na pot, jo poplavila in zvezo med P. in M. pretrgala.

Vsled tega je župan Antonu C. zapovedal, naj prejšni jarek na parceli št. 367 zopet skopa, in je dal, ko ta tega ni hotel storiti, jarek sam napraviti. Anton C. je za to župana pri okrajni sodnji tožil zavoljo motenja posesti in ta je bil obsojen, jarek zopet zakopati.

Zoper to rzsodbo je župan iskal pomoči pri okrajnem glavarstvu ter prosil, naj tožniku zaukaže, da jarek, ki je za ohranitev javnega občinskega pota neobhodno potreben, zopet napravi.

Po obravnavah, ktere so se zdaj po upravni poti vršile, je deželna nadsodnija vsled predloga okrajnega glavarja in deželne vlade po pregledu okrajno-sodnijskih spisov odlok, kterege je ta okrajna sodnija na tožbo zavoljo motenja posesti izdala, za ta čas ustavila, dokler bi rzsodba, ki se je v tej zadevi od političnih oblastnij pričakovala, pravne moči ne zadobila.

Okrajni glavar je potem spoznal, da je župan, ker gre za zdržavanje občinskega pota, po §§. 54 in 55 občinskega

reda imel oblast in dolžnost, za odtok vode napraviti jarek, in da tožnik ni imel pravice, župana zavoljo motenja posesti pri sodnji tožiti, ampak da bi se zoper županove naredbe pri občinskem odboru in oziroma pri politični okrajni oblastnji imel pritožiti ter je zadnjič potrdil županov ukaz, oziroma naročilo, po katerem se je tožniku naprava in zdržavanje iz javnih obzirov za občinski pot potrebnega jarka naložila.

Vsled utoka tožnika Antona C. je deželna vlada povdarjala, da župan, oziroma občinski odbor po §. 27 občinskega reda ima pravico, za zdržavanje občinskih potov in cest naročevati, kar se mu potrebno zdi, ter je rzsodbo okrajnega glavarja, kolikor se je v njej spoznalo, da je župan oziroma občinski odbor v R. do naročila zastran zopetne naprave jarka imel pravico, potrdila, druge določbe te rzsodbe pa zavrgla. Razum tega še je pustila Antonu C. na voljo, se zoper naročilo župana oziroma občinskega odbora, po katerem bi jarek črez parcelo št. 367 zopet skopati moral, pritožiti pri deželnem odboru.

Anton C. je zdaj to zares storil in tudi R-ski župan se je pritožil, in sicer ta zarad tega, ker se je prvemu priziv do deželnega odbora pripustil.

Vsled teh pritožeb se je ministerstvo notrajnih zadev z dopišom od 19. novembra 1870, št. 16535 obrnilo do najvišje sodnije za njeno mnenje zastran pristojnosti, ter se je zraven izreklo za sodnijsko pristojnost iz sledečih razlogov:

Ker se v tem slučaju ne govori o motenji ktere vodne naredbe po premenbah na strugi, niti o vodi, ki bi s katerim obrtniškim podvzetjem v zvezi bila in zadnjič tudi ne o napravi za odpravljanje vode, h kateri napravi bi dovoljenja politične oblastnije treba bilo, toraj tem oblastnijam poprek ne gre reševanje te zadeve, posebno pa ne na podlagi minist. ukaza od 7. julija 1860 št. 172 drž. zak., kakor občina v svoji pritožbi trdi, niti na podlagi obrtnijske postave in tudi ne na podlagi vodne postave za Slezijo od 28. avgusta 1870 št. 51 dež. vlad. lista, ampak vtemeljena je timveč sodnijska

pristojnost; akoravno skrb za zdržavanje pota med P. in M., kterege potrebnost se vsestransko pripoznava in kterege tudi nihče ne spodbija, ker v samostojno opravilstvo občine spada in so tedaj dotična naročila župana oziroma občinskega odbora vtemeljena, se ta skrb vendar ne more tako daleč raztegovati, da bi občina na tujem zemljišči samolastno smela napraviti jarek, ki se ji za pot potreben zdi, brez da bi si prej pridobila razlastitev potrebne zemlje. Ako je Antona C. to samolastno postopanje in v tem postopanju ležeče motenje njegovih posestnih pravic žalilo, mu je moralo biti mogoče sodnijsko pomoč zaiskati, in torej je sodnijsko postopanje upravičeno.

Najvišja sodnija je v svojem odpisu do ministerstva notrajnih zadev njegovemu mnenju pritrčila in to ministerstvo je o obeh pritožbah sledeče razsodilo:

Razsodba deželne vlade se je v ostalem zadržaji potrdila in le gledé te določbe spremenila, po kateri bi Antonu C. bilo na voljo, se zoper napravo jarka na parceli št. 367, ktero je župan oziroma občinski odbor v R. naročil, pri deželnem odboru pritožiti, sicer pa to naročilo občinskega zastopa nima veljati; ker akoravno skrb za občinske ceste v samostalno opravilstvo občine spada in ta torej gledati mora, da se voda, ki često kvari, odpravi, se občina za izvršitev te naloge vendar le postavnih sredstev sme posluževati, ne pa v tujo lastnino segati brez obzira na politične oblastnije, ktere edino imajo oblast, na odstop ali prepust zasebne lastnine iz javnih ozirov spoznavati. Občina je s tem, da je na tuji zemlji samosilno zaukazala napravo jarka, svoje področje prestopila in se zoper veljavne postavé pregrešila. Ker se je Anton C. zarad tega, da je župan zunaj svojega področja samosilno na njegovi parceli št. 367 dal jarek skopati, v svoji posesti motenega čutil, torej je imel pravico za sodnijsko prepoved te naredbe prositi in sodnijsko postopanje je po ces. ukazu od 27. oktobra 1849, št. 12 drž. zak. upravičeno bilo.

✓ **Za veljavnost pogodbe je potrebno svobodno, resno, določno in razumljivo privoljenje.** (§. 869 ob. drž. zak.)

Meseca novembra 1868 pride tožnik Martin H. v neko krčmo, v kateri je toženec Peter S. nazočim gostom svoja konja, svoj voz in celo svoje posestvo kupiti ponujal. Ko se nobeden nazočih ponudbe ni hotel poprijeti, je rekel tožnik tožencu, da bi rad enega konja kupil, ker ga potrebuje, da bi ga vstrelil in bi mrhovino po tem za vabljenje lisic rabil. Toženec je prašal, koliko bi mu tožnik za enega konja dati hotel in ta mu obljubi 5 gl. Na to ponudbo je toženec tožniku dal roko v znamenje, da njegovo ponudbo sprejme in tožnik mu je plačal kupno ceno 5 gl., katero je toževec vzel in v žep vteknil; dokaz tega so 4 po tožniku navedene priče. Ker toženec konja zdaj neče izročiti, torej tožnik prosi za rabsodbo, da je toženec dolžen pogodbo meseca novembra 1868 zastran enega svojih dveh konjev sklenjeno proti plačilu kupne cene 5 gl. spolniti, ter tožniku enega svojih konjev v 14 dnevih izročiti in tožne stroške plačati, da se ogne izvršbe.

V ugovoru toženec sicer priznava, da se je takrat s tožnikom v krčmi sošel, trdi pa, da je vsled mnogo zavžitega žganja in piva tako vpijanjen bil, da o konjskem kupu, o katerem tožnik govori, ničesar ne ve; pripravljen pa je, temu 5 gl. nazaj dati. Da je popolnoma pijan bil, hoče toženec dokazati s pričami in z dopolnitno, ali pa z določilno prisego. Vsaki njegovih dveh konjev je najmanje 100 gl. vreden. Nazadnje se zoper tožbo tudi ugovarja prikratba črez polovico (laesio ultra dimidium).

C. k. okrajna sodnija je z rabsodbo od 18. jun. 1869, št. 5312 spoznala po tožnem zahtevu in toženca tudi obsodila na platež tožnih stroškov v znesku 35 gl.

C. k. deželna nadsodnija je vsled toženčevega priziva z rabsodbo od 24. avg. 1869, št. 23954 prvostopnijsko rabsodbo spremenila, tožbo odbila ter prvostopnijske tožne stroške obeh strank obotala. Razlogi:

Za veljavnost pogodbe je po §. 869 ob. drž. zak. treba svobodno, resno, določno in razumljivo izrečenega privoljenja, katero pa se v tem primerljeji ne more misliti. Kajti iz namena, ki je bil vzrok dogovora, iz nepopolnega določila pogojnega predmeta, iz toženčevega izreka, kterega je svedok J. R. posebno omenil, namreč, da „konj vsaj menda ni iz lesa ali papirja“, kakor tudi iz kupne cene same v razmeri k vrednosti, ktera se je v tožbi s 30 gl. vzela, se more sklepati, da stranki niste resnično privolili; tudi je kupnik sam sè svojo opazko na resnem privoljenji dvomil in naj manjša okolščina se ni navedla, ktera bi zahtevanemu predmetu primerno kupno ceno in namen brezdvomno postavila.

Ravno tako se tudi ne more kupna cena 5 gl. jemati za podlago prevzetih zavezanosti, ker je celó z uno vrednostjo 30 gl., ktera se je v tožbi postavila, brez vsake razmere in se poprek ni skazal nagib, da bi se reč pod resnično vrednostjo oddala. Vsled teh pomankljivosti resničnega privoljenja torej tožba na zdržanje pogodbe in izročitev enega toženčevih konjev ni vtemeljena in se je morala prvosodnijska razsodba spremeniti in tožnik zavrñiti.

To razsodbo je c. k. najvišja sodnja na Dunaji z razsodbo od 19. januarja 1870, št. 12114 potrdila ter se opirala na drugosodnijske razloge sè sledečim pristavkom: Tožnikove in toženčeve povedbe kažejo, da je toženec enega svojih dveh konjev tožniku, brez da bi ju ta bil videl ali drugače njune lastnosti poznal, v kup ponudil in ko je ta ponudbo sprejel in kupno ceno 5 gl. plačal, tudi prodal.

Samo iz teh okoljščin pa se ne more razvideti, kterega konja je toženec tožniku prodal in tudi ne, da bi se bila izbira med konjema bila tožniku prepustila. Ker torej predmet kupa ni določen, se tudi veljavna kupna pogodba ni sklenila.

Motenje posesti s pobarvanjem tujega zida na strani proti lastnini toženca. (§§. 2 poss. sum.; 312, 313 ob. drž. zak.)

Dvorišče A-ove hiše v —skih toplicah loči od dvorišča B-ove hiše zid, ki je ves lastnina A-ova. Ta zid je dal B. na strani svojega dvorišča pobarvati, za česar voljo ga je A. za motenje posesti (in *possessorio summarissimo*) tožil ter zahteval, da mu B. steno zopet prebarva, kakor je poprej bila. Toženec je ugovarjal: 1. da je zid le zaradi lepote, na katero se v vsakem kopališči gleda, pobarvati dal in da torej tožnika s tem ni motil v posesti njegovega zida, niti ga dejal ob posest in da po takem njegovo dejanje ne vtemeljuje motenja posesti; 2. da je do tega dejanja, ker je že zadnjih pet let B-ov zid na strani svojega dvorišča pobarvati dajal, tudi zdaj imel pravico to storiti.

Prvi dve sodnji in sicer c. kr. okrajna sodnja v E. z dekretom od 10. junija 1870, št. 5878 in c. kr. deželna nadsodnja v Pragi z dekretom od 19. julija 1870, št. 24326 ste po tožnem zahtevanju spoznali ter B-ove gori omenjene ugovore sè sledečimi razlogi zavrgli: *ad 1.* ni dvombe, da je v barvanji zida zapopadeno njegovo pripravljanje in rabljenje v dosego določnega namena in torej posestno dejanje. Ako pa je tožnik — kar je toženec priznal — izključiven posestnik in lastnik zida in kot takov po §§. 329 in 354 ob. drž. zak. sam ima oblast z njim po svoji volji ravnati in rabo pravic, katere iz te posesti in lasti izvirajo, vsakemu drugemu zabranjevati, se samo ob sebi kaže, da vsako posestno dejanje, ki tožnikovo izključivno pravico žali, torej v tem primerljeji tudi barvanje in v tem ležeče rabljenje zida za olupševanje kot poškodovanje tožnika v njegovi izključivni pravici vtemeljuje motenje posesti v smislu §. 2. postave od 27. oktobra 1849 drž. zak. št. 12. *Ad 2.* bi toženec, ako bi se A-ovi tožbi zaradi motenja posesti ubraniti hotel, moral dokazati, da je zadnje leta v dejanski posesti po njem omenjene pravice bil, to je, da jo je po §§. 312 in 313 ob.

drž. zak. rabil in sicer s tem, da je zid s tožnikovim dovoljenjem dajal barvati. Ali tega dovoljenja pa ni omenil, še manj dokazal in na samo domnevanje, da je tožnik barvanje svojega zida, kot očitvidno dejanje vedeti moral, se tim manje sme obzir jemati, ko ga toženčevi svedoki niso potrdili in izpovedbe tožnikovih prič prej nasprotno kažejo.

C. kr. najvišja sodnija je z rzsodbo od 16. novembra 1870, št. 13594 rzsodbi prve in druge stopinje z obzirom na njune razloge potrdila.

Na podlagi le predznamovanega pisma ukazna ravnava v smislu ukaza prav. ministerstva od 18. julija 1859, št. 130 d. z. ni dopustljiva.

Za izterjanje terjatve, za ktere varnost je bilo pogojno nadzaložno pravo vknjiženo, je prosil upnik za plačilni nalog v smislu §. 1. črka c. minist. ukaza od 18. julija 1859, št. 130 drž. zak. in c. k. mestn. odr. okrajna sodnija v Gradci je z odlokom od 11. nov. 1870, št. 23181 zahtevani plačilni ukaz zares izdala. Vsled toženčeve pritožbe pa je c. k. deželna nadsodnija v Gradci dné 6. decembra 1870, št. 14750 plačilni ukaz zavrgla ter okrajni sodniji vpeljavo navadne postavne ravnave naložila. Na tožnikovo prošnjo za dosojó je c. k. najvišja sodnija z rzsodbo od 24. januarja 1871, št. 793 rzsodbo druge stopinje potrdila iz sledečih razlogov:

Po ukazu pravosodnega ministerstva od 18. julija 1859 §. 1 črka c. se plačilni ukaz le takrat dati sme, ako se predložijo pisma na podlagi kterih se je terjatev v javne knjige vpisala, v tem primerljeji pa se prošnja za plačilni ukaz naslanja na pismo, na podlagi kterega se je terjatev le predznamovala (prenotirala). Ker pa je po §§. 438, 439, 453 ob. drž. zak. gledé pravnega učinka bistven razloček med vknjižbo in predznambo, torej se predznamba v smislu §. 1 črka c. gori omenjenega minist. ukaza ne more v enako vrsto staviti s vknjižbo.

Koga zadenejo stroški za pozvedbe lovskega poškodovanja?

Na setvah zemljišnega posestnika Jožefa G. v R. se je v spomladi 1870 pokazalo več poškodb, ktere je napravila visoka divjad. G. se je zarad tega obrnil do oskrbnije državnih zemljišč v B. — kot imetnico lova — naj bi se mu iz lepa dalo odškodovanje. Oskrbnija je pričo enega občinskega odbornika stvar na lici mesta ogledala in G. je pri tej priliki za škodo, ktera se je v resnici našla, zahteval 16 gl. Ta terjatev se je oskrbniji previsoka zdela in ponudila je G-u neki le 10 gl., kar pa se v teku dalje obravnave ni moglo dokazati. Ker se stranki zunaj urada zastran cele škode in odškodnine niste zedinili, torej je G. dva dni pozneje poškodbo, ktero mu je divjad napravila, okrajnemu glavarstvu naznanil, in za komisijski ogled in cenitev prosil. Ogled se je dovolil in zvedenci so najdeno škodo na 8 gl. 86²/₃ kr. precenili. G. je rekel, da zoper to nič ugovarjati nima in ravno tako oskrbnik, ki je pristavil, da znesek 10 gl., kteri je pred komisijskim ogledom dati pripravljen bil, še tudi zdaj plačati hoče, ker mu nikakor ni za to, da bi G. ktero škodo trpel in ta je 10 gl. kot odškodnino tudi vzel.

Ko je okrajni glavar po tem G-u naložil, naj plača 15 gl. 64 kr. komisijskih stroškov, je zoper ta plačilni ukaz G. vložil pritožbo pri namestniji ter v njej razložil, da je bil pripravljen, celo stvar zunaj urada poravnati in da še je le takrat pomoči pri politični oblastniji iskal, ko zastopnika oskrbnije resničnost škode sicer priznavši nobene odškodnine nista ponudila, ampak njegovo terjatev kar naravnost kot takošno zavrpla, o kteri se neki ni dalo govoriti.

On je določbe lovsko-polijskih predpisov od 15. dec. 1862 in §. 15 lovskega patenta od leta 1786 imel pred očmi ter je prosil za ogled, ker se mu je odškodovanje odreklo in je bil tudi zadovoljen, ko se mu je odškodnina 8 gl. 86²/₃ kr. pripoznala. Veči znesek 10 gl. je le za tega

voljo vzela, ker je mislil, da je oskrbnija pre nizko cenitev škode sama sprevidela. Ko bi oskrbnija že prej zunaj urada odškodnino bila plačala, bi on ne bil za ogled prosil.

Namestnija je odlok okrajnega glavarja zavrgla, ter naložila oskrbniji državnih zemljišč v B. plačilo komisijskih stroškov, ker se je po divjadi storjena škoda morala uradoma ogledati in pozvedeti, ko se stranki niste zunaj urada poravnali in se tudi ni dokazalo, da je oskrbnija državnih zemljišč G-u pred komisijskim ogledom katero ustanovljeno, posebno pa večo kakor uradoma določeno odškodnino ponudila.

Zoper to razsodbo se je oskrbnija pritožila pri ministertvu, ter omenila, da se je G-u iz lepa ponujala odškodnina 10 gl. in se mu ta ponudba še celo pred komisijo v oči ponovila. Posebno pa je oskrbnija povdarjala, da je uradna pozvedba škode pokazala, da je tožnikova terjatev odškodnine v znesku 16 gl. zares prenapeta bila. G. tudi županovega posredovanja ni zahteval, kar bi po §. 17 lovske - policijskih predpisov storiti moral. V pritožbi se je prosilo, naj se namestnijska razsodba ovrže ter plačilo komisijskih stroškov ali G-u samemu naloži ali pa vsaj izreče, da jih z oskrbnijo državnih posestev skupno ima trpeti.

Ministerstvo notranjih zadev je z razsodbo od 4. novembra 1870, št. 15727 oskrbnijino pritožbo vslušalo, namestnijsko razsodbo zavrglo ter spoznalo, da komisijske stroške okrajnemu glavarstvu ima Jožef G. plačati; ker akoravno je po okrajnem glavarju vsled G-ove prošnje opravljen ogled na lici mesta dokazal, da je G-ovo setev divjad poškodovala, bi vendar ne bilo pravično, ako bi se od pravila zastran komisijskih stroškov, kakor ga zadržuje §. 24 minist. ukaza od 3. julija 1854, št. 169 d. z., delala izjema in se posestvu B., ki ima pravico lova, še plačilo narastlih komisijskih stroškov 15 gl. 64 kr. naložilo. Za tako izjemo ni razloga, ker se državnemu posestvu B. ni dokazalo, da bi škodo morda s preobilno gojitvijo divjadi zakrivilo in ker je G. za odškodovanje 16 gl. zahteval, torej toliko, da se je njegova ter-

jatev v razmeri k znesku, ki ga je komisija spoznala, kot prenapeta pokazala in je tedaj on bil vzrok, če je obravnava na lici mesta potrebna bila, čeravno ste obe stranki pripravljeni bili se zunaj urada zastran škode poravnati.

Pristavek. Odškodovanje posestnikom, katerih pridelke, trte, drevje itd. je lovska divjačina pohabila, izrekujejo po sedajnih postavah politične oblastnije, ne pa več sodnije; vendar se vsakemu posestniku priporočuje svoje drevesnice dobro zavarovati, posamezno mlado drevje pa dobro ovijati, ker sicer en sam zajec v hudi zimi veliko škode naredi, ki pa se zavoljo zanikernosti lastnika ne vrne. Najemniki lova pa bi naj ne špogali preveč divjadi, ker bi sicer lastniki zemljišč upravičeni bili odškodovanje v polni izmeri zahtevati.

Dosmrtni skupni užitek se sme nadomestiti za primerljej nemogočnosti skupnega bivanja tudi, ako se upravičena zopet omoži.

V zapuščinski razpravi leta 1865 se je prejemnik zapuščine zavezal, vdovi Neži M. do njene smrti dati stanovanje na zapuščinskem zemljišči in skupno hrano pri svoji mizi. V dotični pogodbi se je dalje dogovorilo, da bi užitarica, ako bi pri skupni hrani več ostati ne mogla, določen živež v zrnji itd. dobivala. — Leta 1867 se je Neža M. zopet omožila ter v začetku leta 1870 prejemnika zapuščine tožila za živež v zrnji, ki se ji po njeni omožitvi ni več dajal, oziroma za platež primernega zneska v denarji.

Toženec je ugovarjal, da živeža v zrnji ni dolžen dajati, ker je tožnica le vsled svoje omožitve prostovoljno zapustila hišo, po pogodbi pa le takrat ima pravico do živeža v zrnji, ako bi pri skupni hrani več ostati ne mogla.

C. kr. okrajna sodnija v Gornjem Gradu je z rabsodbo od 7. febr. 1870, št. 215 spoznala po tožnem zahtevanju, c. kr. deželna nadsodnija v Gradci pa vsled toženčevega priziva z rabsodbo od 10. marca 1870, št. 3220 tožbo odbila.

Razlogi. Po zapuščinski razpravi ima tožnica namesto pogojene hrane vsako leto še posebej 3 škafe pšenice in 5 škafov rži takrat dobivati, ako bi pri skupni hrani ostati ne mogla. Ta pogodbina določba se ne more drugače razlagati, kakor v tem smislu, da se je za take okoljščine htelo skrbeti, po katerih bi tožnici ne bilo več mogoče imeti pri toženci skupne hrane in ne more se misliti, da tudi ta slučaj, ko bi tožnica hišo prostovoljno zapustila in se hrani odpovedala, spada pod omenjeno pogodbino določbo, ker bi se drugače tej določbi dal tako razširjen pomen, kakor besedam pogodbinega pisma nasprotuje.

Ker tožnica ne trdi, da jo je ktera okoljščina zoper njeno voljo prisilila, toženčevo hišo zapustiti in se skupni hrani odreči, ampak se iz obravnave temveč razvidi, da je tožnica zavoljo svoje omožitve hišo zapustila, torej ni slučaj, za katerega se je v zapuščinski razpravi skrbelo, in tudi tožba torej ni vtemeljena.

Vsled tožničine prošnje za dosojjo je c. k. najvišja sodnija rzsodbo prve stopinje iz sledečih razlogov potrdila:

Tožnica je sicer prostovoljno zapustila toženčevo hišo; ali okoljščine so take bile, po katerih ji ni več mogoče, hrano jemati in natura, ker se je spet omožila in po postavi (§. 92 ob. d. z.) ima dolžnost, iti za možem v njegovo stanovišče, mu v gospodarstvu in pri pridobivanji po močeh pripomagati. Tudi se je v zapuščinskem zapisniku pravica na zahtevana dejanja celo splošno za ta slučaj privolila, ako bi tožnica pri skupni hrani ostati ne mogla, in se kar nič ni razločilo in ustanovilo, ali se okoljščine, ktere bi ta slučaj vzročile, v osobi tožnice ali toženca pripetijo.

(Rzsodba najvišje sodnije od 18. nov. 1870, št. 5106.)

Opomba. Na to najvišjo rzsodbo obračamo pozornost ne samo sodnij, temuč pred vsem sostavljalcev pravnih pisem, ker je dokazovanje o nemogočnosti skupnega bivanja v pravdah sicer sila težavno. *Bona pacta boni amici.*

Kdor svojo puško po svojem služabniku zunaj hiše izstreliti da, se poslužuje le pravice §. 16 orožnega patenta in služabnikovo dejanje ni kaznjivo.

Železniški uradnik Jožef T., stanujoč pri R-ovih, ki je imel veljaven orožni list in dovoljenje lova v R-ovih gozdih, je svojemu slugi Antonu Č. velel, naj mu puško, katero je drugega dne hotel na lov vzeti in jo torej poprej očediti, pri drevju kakih 2 ali 3 sto korakov od hiše stoječem sproži. Sluga še je komaj bil odšel, ko se zopet vrne z naznanilom, da mu je puško žandarm vzel.

Ta dogodek se je po izpovedbah Jožefa T., Antona Č. in tudi žandarma dokazal, in zadnji še je pristavil, „da se je sluga po drevesih oziral, če bi kak ptič kje sedel, pa nobenega ni bilo“.

Prva stopinja je slugo Antona Č. s kazensko razsodbo prestopka §. 36 orožnega patenta krivega spoznala ter ga obsodila na kazen 5 gl. in na zgubo gospodarjeve puške, ki jo je ta na 500 frankov cenil.

Vsled utoka do namestnije je ta razsodbo prve stopinje potrdila in samo kazen na 2 gl. oziroma 12 ur zapora znižala ter ministerstvu predložila, da se zguba puške prizanesi.

Ministerstvo notranjih zadev je 24. decembra 1870, št. 18295 sledeče razsodilo:

Iz kazenskih pisem je razvidno, da je Jožef T., ki ima redni orožni list, svojemu slugi Antonu Č. velel, njegovo puško na odločen kraj v ta namen nesti, da jo tam izstrelji. V tem se dejanje, ki bi po §. 36 orožnega patenta kaznjivo bilo, ne more spoznati, ker §. 16. omenjenega patenta izrekoma določuje: „Kdor ima dovoljenje orožje nositi, ima tudi pravico, dati svoje orožje po svojih slugih na določen kraj nositi“. Pri teh okolščinah torej slučaj ni taki, da bi se po namestnijskem predlogu zguba Antonu Č. odvzete Jožef T-jeve puške, katero je okrajni glavar v L. v svoji kazenski razsodbi izrekel, prizanesla, ampak mora se temveč omenjena kazenska razsodba, s katero je bil Anton Č. prestopka §. 36 orožnega

patenta krivega spoznan in razun zgube puške na denarno kazen (globo) 5 gl. obsojen, po tem kazenska rzsodba druge stopinje, s katero se je kazenska rzsodba prve stopinje potrdila in le denarna kazen na 2 gl. znižala, uredoma zavreči.

Ničnost ni, ako se opusti naznanilo upniku že po zaproseni izvršni dražbi vknjiženemu. (Dvor. dekr. od 4. julija 1794, št. 183 zb. pr. post.)

V izvršbini zadevi trgovca E. zoper Jožefa N. zarad dolžnih 146 gl. 74 kr. ste se zemljišči dolžnika Jožefa N. pod št. 244 in 70 v B. pri c. k. okrajni sodnji v Konjicah 12. marca 1870 po dražbi prodali in Alojzij H. ju je kupil za cenilno vrednost 2605 gld.

Za napovedbo in vgotavljenje terjatev se je z odlokom od 14. maja 1870, št. 2051 odločil 25. dan junija 1870 in skupilo se je razdelilo pod 29. avg. 1870, št. 3829. —

Zoper vse te izvršne dejanja je Janez K. vložil pritožbo ničnosti, ker se mu kot knjižnemu upniku ni naznanila izvršna dražba.

C. k. deželna nadsodnija v Gradci je to pritožbo iz sledečih razlogov zavrgla:

Dv. dekr. od 4. julija 1794, št. 183 ukazuje, da se prodaja tistim upnikom, katerih terjatev še se je le po vpejavi izvršne dražbe predznamenovala, ima naznaniti, le na kolikor je mogoče.

Izvršna dražba zemljišč št. 244 in 70 v B. se je že z odlokom od 19. januarja 1870, št. 129 dovolila, med tem, ko se je izvršno založno pravo za pritoževalčevo terjatev 18 gl. 17 kr., pri teh zemljiščih še le 6. februarja 1870 vknjižila, in torej se ničnost ne more na to opirati, da se je naznanilo pri takem še le po ustanovljeni dražbi vknjiženem upniku opustilo. Razun tega se je omenjena dražba po časnikih redno naznanila in že 12. marca 1870 opravila, brez da bi se bila zoper njo v postavnem obroku pritožba

vložila in za tega voljo se na pričujočo pritožbo ničnosti tem manje more obzir jemati, ko je med tem tudi kupec Alojzij H. iz dražbe, ktera je že v pravno moč stopila, pravice zadobil, ki se s tako zakasnjeno pritožbo ne dajo predrugčiti.

Izvanredno pritožbo je c. k. najvišja sodnija z rzsodbo od 10. januarja 1871, št. 195 iz ravno teh drugosodnijskih razlogov zavrgla.

Poprava pisne v tožbi in rzsodbi zapopadene pomote še le v izvršnem ravnanji. (Dvorni dekr. od 29. septembra 1794, št. 195 zb. pr. post.)

V tožbi varuha nezakonske Ane A. in njene matere Terezije A. zoper Franca B. zarad očestva in zreje se je prva po pomoti v tožbi in tudi v rzsodbi imenovala Terezija, akoravno priloženi krstni list pravo ime Ana kaže. Ko je varuh prosil na podlagi rzsodbe za „maloletno Terezijo recte Ano A.“ za rubež, ktera se mu je tudi dovolila, se je zoper to dovoljenje Franc B. pritožil, pa ne zarad imena, ker je v pritožbi prošnika sam imenoval varuha maloletne Ane A. Ko se je pritožba zavrgla, se je prosilo za izvršbino cenitev in zdaj še le je zahteval Franc B., da se ustanovi ime maloletne A. in da se v tem primerljeji, ako maloletna A. nima v rzsodbi omenjenega imena, dosedajna izvršbina ravnava naj prekliče.

C. kr. okrajna sodnija v H. je mater zaslišala ter na njeno izpovedbo, da je le enega otroka z imenom Ana porodila, prošnjo Franca B. za preklic izvršbe z dekretom od 24. avg. 1870, št. 990 zavrgla. Ravno tako je spoznala c. kr. deželna nadsodnija na Dunaji z dekretom od 21. sept. 1870, št. 18669 in tudi c. kr. najvišja sodnija z rzsodbo od 17. nov. 1870, št. 13604, ker se je rzsodba izrekla na podlagi v pravdi danega priznanja Franca B., da je oče od sotožnice dné nezakonsko rojenega otroka, in ker se iz krstnega lista priloženega pravnim spisom in iz drugih

prilog razvidi, da se otrok imenuje Ana in da se je napaka zastran njegovega imena v tožbi in rzsodbi le vsled zamenjanja z maternim imenom po pisalčevi pomoti vrinila. Tudi je popravo te pomote France B. v svoji pritožbi zoper dovoljeno rubež sam priznal, in tudi v zapisnikih, ktere je z nasprotno stranko vred podpisal. Vrh tega pa so spodbijana izvršbina dejanja že pravno moč zadobila in je poprava očitne pisne pomote dopustljiva po načelih sodnje ravnave, ki jih tudi dv. dekr. od 29. septembra 1794 zb. pr. post. št. 195 izrekuje.

Ako se pri razdelitvi dražbinega skupila vname prepír med upniki zarad prednosti njih terjatev, mora je sodnija zavrnoti na prepírno pravno pot.

Dné 5. marca 1870, urečenega za razdelitev kupovnine zemljišč prodanih na javnej dražbi 1. decembra 1869, vnel se je prepír med izvršiteljem Ivanom Cvetnikom in upnikom Ivanom Draščićem zarad prednosti njunih terjatev. Ivan Draščić je bil vzajmil namreč današnjemu izvršencu (eksekutu) Josipu Draščiću tisoč goldinarjev i zadobil sè zadevno zadolžnico (dolžnim pismom) pravico, da si sme v zavarovanje rečene glavnice izbrati svojevoljno ktera koli zemljišča svojega dolžnika za hipoteko (zalogo). To je Ivan Draščić tudi storil označiv v dotičnej prošnji, kterej je privil omenjeno zadolžnico, zemljišča, ktera bi mu imela služiti za nepremakljivo zastavo. Notificirana je bila vprašavna zadolžnica, ali ne takó ta prošnja.

Naslanjaje se izvršitelj na to, da ni mogel verovnik ali upnik Ivan Draščić z omenjeno svojo zadolžnico zadobiti nikakoršne specialne hipoteke, ker ista zadolžnica ne govori nego o splošnej, impreciznej hipoteki, ktera ne more za tega del proizvesti nikakoršnega pravnega nasledka nasproti uže zadobljenim veljavnim hipotekam, terjal je, da se isti upnik izključiti ima od razdelbe i zavrnoti sè svojim zahtevom na prepírno pravno pot.

C. kr. bolzeška okrajna sodnija reševaje zadevni zapisnik o razdelbi kupovnine, napravljen 5. marca 1870 v izvršnej pravdi Antona Cvetnika zoper Josipa Draščića zbog plateža 62 gl. 10 novč. izdala je 23. aprila 1870, št. 828 naslednji z razlogi podprti odlok:

Premišljevaje, da je na tretjej izvršnej dražbi držanej 1. decembra 1870 pri tem c. kr. sodu dostal Angel Rottini, kakor pooblaščenec svoje soproge Lavre, vsako zemljišče popisano pod št. 1., 2. cenitnega zapisnika pr. 9. januarja 1867, št. 103 za 123 gl., med tem, ko je kupil na istej dražbi Ivan Draščić za 50 gl. zemljišče, popisano pod št. 3 navedenega zapisnika;

premišljevaje, da izvršni troškovi vgotovljeni na 37 fr. 50 kr. imajo se izplačati pred vsako drugo glavnico, ker so napravljeni bili na korist vseh upnikov, i da se morajo isti troškovi razdeliti razmerno na kupovnini vseh treh prodanih zemljišč;

premišljevaje, da je bilo zemljišče pod št. 1. zastavljeno Lavri Rottinki za 105 forintij na temelji zadolžnice, Bolzet 9. januarja 1859, postavno notificirane vže 26. istega meseca i leta;

premišljevaje, da se ne more na istino 1000 gl. Ivana Draščića nikakoršen obzir vzeti, ker zadolžnica 30. decembra 1866, notificirana dné 25. aprila 1868, nima vseh bitnih potrebnostij prepisanih po §§. 451, 435 o. d. z. kajti v njej ni opredeljen i specificiran predmet, ki bi moral služiti kot zalog;

premišljevaje, da ni mogel vsled tega zadobiti oglasitelj s vprašavno zadolžnico nikakoršne pravne zastave na določen predmet, i to tem menje, ker ni razvidno, da bi prošnja pr. 25. aprila 1868, št. 111, v kterej je označen predmet zastave, vpisana bila v javne notifične bukve;

premišljevaje, da je glavnica izvršiteljeva, iznašajoča 62 gl. 10 novč., na temelji sodne obravnave 17. januarja 1868, št. 130 vpisana bila v javne notifične knjige vsled odloka 15. julija 1868, št. 2121;

premišljevaje, da se še niso oglasili drugi verovnici i da pripada preostatek kupne cene izvršencu, prisoja:

1. od kupovnine 123 for. za zemljišče pod št. 1. izroka 31. julija 1868, št. 3264:

a) izvršitelju na pobitek izvršnih troškov z dotičnico	15 : 58
b) Lavri Rottiški v platež njene glavnice	105 : —
c) ostatek izvršencu	2 : 44

2. od kupovnine 123 gl. za zemljišče pod št. 2:

a) izvršitelju na pobitek izvršnih troškov	15 : 58
b) izvršitelju v platež njegove glavnice	62 : 10
c) previšek izvršencu	45 : 32

3. od kupovnine 50 for. za zemljišča pod št. 3:

a) izvršitelju v platež izvršnih troškov	6 : 34
b) presežek ovršencu	43 : 66

nalagaje ob enem dostatnikom (kupcem) v izogbenje posledic navedenih v §. 438 r. d. p. (talj.) izplačati prisojene zneske nakazancem z opomeno, da se kupljena zemljišča ne bodo jim prisodila nego po izkazanem naloženem plateži. —

Proti temu odloku vložil je upnik Ivan Draščić utok. Tržaška nadsodnija preinačivša sè spoznanjem 31. maja 1870, št. 3146 odlok prve sodnije, prisodila je od kupovnine 123 in 50 gl. za zemljišča pod št. 2. in 3. zapisnika tretje izvršne dražbe, po odbitih izvršnih troškovih 15 gl. 58 kr. in 6 gl. 34 kr. pripadših izvršitelju, preostatek od 151 gl. 8 kr. pritožniku na račun veče njegove glavnice ter izpustila tako iz razdelbe svoto 62 gl. 10 kr. izvršitelja Cvetnika opiraje se na sledeče razloge:

Uvaževaje, da je bila glavnica 1000 gl. notificirana na korist Ivana Draščića vže 25. aprila 1868, toraj preden nego je bila vpisana v notifike istina 62 gl. 10 kr. izvršitelja Cvetnika;

uvaževaje, da v nazočej pravnej poti nima se razsojevati o veljavnosti ali neveljavnosti upisanja glavnice 1000 gl., kajti tu imade se reševati le gledé prednosti zastave;

uvaževaje, da je predstvo vprašavne zastave za gotovo dokazano po notifičnih bukvah. —

Vsled previdnega utoka, kterega je na to vložil izvršitelj Ivan Cvetnik, je najvišje sodišče z rešenjem 22. sept. 1870, št. 5264 preinačivše deloma presodnijsko spoznanje izreklo:

„Od kupovnin 123 in 50 gl. za zemljišča pod št. 2. i 3. zapisnika tretje izvršne dražbe, odbivši troškove 15 gl. 58 kr. i 6 gl. 34 kr. pripadših izvršitelju, nakaže se Ivanu Draščiću 88 gl. 98 kr. s tim, da mora dostatnik Angel Rottini v obroci 14 dni položiti v sodnji preostali znesek 62 gl. 10 kr. v zagotovilo zahteva, kateri sta na-nj stavila Ivan Cvetnik in Ivan Draščić, zavračevaje oba na prepirno pravno pot“ iz teh le razlogov:

Premišljevaje, da, kdor hoče z notifikacijo zadobiti prvenstvo zoper tega, ki ni ali ki je le pozneje notificiral, mora izkazati, da neodvisno od notifikacije obstoji pravica, s katero se hoče izhoditi prvenstvo;

premišljevaje, da je izvršitelj Anton Cvetnik pobijal pravico zastave na zemljišča, izvršbi podvržena, katero zahteva Ivan Draščić na temelji zadolžnice 30. decembra 1866, notificirane pred odlokom 15. julija 1868, št. 2121, za česar mora se v prepirnej pravnej poti razsoditi, je li pripada Ivanu Draščiću soprenešana pravica zastave;

premišljevaje, da se ne mogô zategadel od izneska 151 gl. 8 kr. nakazati sedaj Ivanu Draščiću kakor 88 gl. 98 kr., med tem, ko bode moral previšek 62 gl. 10 kr. z odlokom 23. aprila 1870, št. 828 izvršitelju nakazan, položiti se v sodno shrambo i tamkej ostati do zvršetka pravde.

D. T.

V kazenski razsodbi o poljskih prestopkih se sme odškodnina le takrat izreči, ako je mogoče škodo zvedeti po enakih odločbah obč. kazenskega postopnika. §. 26.
post. za var. polja ter 359 in 362 r. k. p.

Okrajni glavar v J. je Ano K. iz L. zavoljo poljskega poškodovanja, katero je po njeni lastni povedbi in po

pričanji zapriseženega poljskega čuvaja dokazano bilo, na podlagi postave za varovanje poljá na tridnevni zapor obsodil, poškodovano grajščino z njeno térjatvijo pa na pravno pot zavrnil, ker je obravnava pokazala, da so razun tožene Ane K. tudi druge osebe o različnem času škodo delale, in da na 5 gl. precenjena škoda ne izvira iz enega in istega poškodovanja in se torej tudi ne more izključivno Ani K. zaračuniti.

Zoper to razzodbo se je pritožila grajščina zavaljo premajhne kazni in tudi zavaljo neprisojenega odškodovanja in namestnija je razzodbo okrajnega glavarja gledé kazni Ane K. potrdila, gledé odškodovanja pa odkaz na pravno pot, ker se s 26. §^{om} postave za varovanje poljá od 30. januarja 1860, št. 28 drž. zak. ne vjema, zavrgla ter Ano K. tudi na plačilo po zapriseženih cenilcih na 5 gl. odmerjenega odškodovanja obsodila.

Ministerstvo znotranjih zadev je dogovorno z ministrom za poljedelstvo z razzodbo od 8. sept. 1870, št. 8764 pritožbo Ane K. zoper naloženo odškodovanje 5 gl. vslišalo ter razzodbo okrajnega glavarja z izjemom kazenske določbe potrdilo. Razlogi:

Namestnijina razzodba se z določbami §. 26. postave za varovanje poljá ne more opravičevati. Določba tega paragrafa, da namreč razzodba tudi odškodovanje ima ustanoviti, se sme rabiti, kakor se samo ob sebi razumeva, le v okrožji unih mej, ktere predpisi za kazensko ravnavo določujejo. Po teh predpisih in sicer po §§. 352, 359, 362 reda kaz. pravde se poškodovanemu odškodnina le za uno škodo sme prisoditi, ktera iz kaznjivega dejanja izvira in kolikor se nje znesek iz obravnave zanesljivo more razvideti, terjatev unega odškodovanja, o kterem se ne more zanesljivo razzoditi, pa se ima na pravno pot tožbe zavrni.

Kakor se v razzodbi okrajnega glavarja po pravici povdarja, se gori omenjeni postavni pogoji za prisojenje odškodnine v tem slučaji ne nahajajo, ker na 5 gl. precenjene

škoda na grajščinskem polju ni Ana K. sama zakrivila, ampak se je k tej škodi računila tudi una poškodba, katero so drugi ljudje ob drugem in različnem času napravili, škoda, ktera je le iz dejanja Ane K. nastala se še pozvedela ni in bi se tudi pozvedeti ne mogla. Ker pa po §. 26 postave za varovanje polj nerazdelna odgovornost le pri takih poškodbah velja, ktere je več oseb združenih napravilo, torej se ta odgovornost Ani K. ne more naložiti, ker je po dokazih pri kaznjivem dejanju sama bila zasačena in se v tem slučaju tedaj praša za dejanje, ktero je storila posamezna osoba brez sodeložnikov.

**Razpis ministra notranjih reči od 3. oktobra 1870, št. 9992
zastran občinskih priklad na davke preteklih let.**

Vsled nekih posameznih primerljejev, tikajočih se dovoljenja priklad k neposrednjim davkom, da bi se založile občinske potrebe, je c. k. finančno ministerstvo izreklo željo, naj bi se v prihodnje take priklade ne devale več k davkom pretečenih let, kakor občine mnogokrat nasvetujejo in deželna zastopništva dovoljujejo. Gledé na očitidne neprilichnosti takih priklad in ker je pobira teh silno težavna in v primerljejih, če se davek odpiše, mnogokrat celo nemogoča, se naj na to gleda, da bi se priklade, ktere so se za zalogo občinskih potreb sklenile, vedno davkom tekočih ali prihodnjih let prideljevale in da bi se torej že pri obravnavi o dotičnih prošnjah občin na to primerno obzir jemalo.

Pristavek. Po občinskih postavah smejo občine same nalagati priklad do 15% na neposrednje in tudi na posrednje davke; deželni odbori pa do 25%; višje pa samo deželni zbori in sicer je za priklade nad 50% neposrednjega ali 30% užitnega davka treba celo deželne postave.

Občinske priklade in šolski stroški spadajo med prednostne stavke pri razdelitvi dražbinega skupila.

Pri razdelitvi skupila, ki se je dobilo za zemljišče po izvršbini dražbi prodano, je napovedala izvršenčeva občina zastale občinske priklade in šolske stroške, ktere je sodnik prve stopinje v prednostni razred vvrstil. Zoper to so se založni upniki pritožili rekoč, da nobena postava občinskim prikladam ne daja enake prednostne pravice pred založnimi upniki, kakor jo imajo cesarski davki.

Najvišja sodnija, do ktere je ta reč prišla, jo je z rabsodbo od 27. julija 1865, št. 5384 v tem smislu rešila, da se napovedani zastanki po svojem bistvu kot skladni doneski soditi morajo, tem pa po dvornem dekretu od 4. januarja 1836, št. 113 zb. prav. post. pri sodnijskem izterjevanji enake prednostne pravice grejo, kakor cesarskim davkom.

Smejo li zopet omožene vdove nadaljevati brez novega dopusta obrtnijo svojega prvega moža?

V posebnem primerljeji je navstalo prašanje, alj vdove, ktere po odstavku 3. §. 59 obrtnega reda svojega pokojnega moža obrtnijo na podlagi njemu podeljenega dopusta (koncesije) nadaljujejo, novi dopust potrebujejo, ako se zopet omože, ali pa jim je nadaljevanje obrta na podlagi prejšnjega prvemu možu podeljenega dopusta tudi za čas drugega zakona dovoljeno.

Ministerstvo znotranjih zadev se je z ministerstvom trgovine v tem zjedinilo, da se vjema s smislom in duhom obrtne postave, ako se v drugič omoženi vdovi takega obrtnika, ki je imel obrtni dopust, nadaljevanje dotičnega (dopustnega) obrta brez novega dopusta dovoli.

Porotna obravnava zastran razžaljene časti nekega Goldshmita in njegove žene (nekdanje glasovite pevalice Jenny Lind) na Angležkem, kateri se je očitalo, da ne živi srečno s svojim možem, ki nek njeno premoženje zapravlja, je imela ne davno ta izid, da so angleški časniki, ki so te reči le ponatisnili bili iz ameriških listov, obsojeni bili na globe do 10.000 fr. Na Angležkem je tako porotna sodba prav za prav priziv na javno mnenje, katero zastopajo umni, svobodoljubni porotniki, katerih poštenju je Goldshmitova rodovina zaupala svoje zasebno poštenje in ker so porotne obravnave zavoljo tiskovnih prestopkov v svobodni Britaniji redke prikazni, se izobraženi svet tem več čudi takemu izidu, ker drugot v Evropi se pri takih prilikah bolj gleda na družtvske ali politične razmere vdeleženih, ako ravno pri tem škodo trpi imenitnost porotniških izrekov.

Slovenska pravoslovna predavanja še se žalibog, ako ravno je Njegovo veličestvo cesar bil 3600 fr. odločil že za tekoče učno leto za vseučilišče v Gradci, vendar še niso vresničile, ker nekteri tujci trde, da so žaljeni, če se ravno samo taka drobtinica Slovincem dovoli. Slovensko vseučilišče v Ljubljani je pogoj dušnega napredka teh južnih pokrajin, o kterega osnovi se že na merodajnem mestu nasveti stavijo, ako ravno se v Gradci ima novo poslopje zidati za nemško vseučilišče; vendar dokler se ta blaga pomisel ne uresniči, bi se morebiti našel kateri dobrotni učenjak, ki bi gledé na silno potrebo pravniskega slovenskega naraščaja ponavljati hotel nekatere dejanske predmete sè slovenskimi pravoslovci na Dunaji in v Gradci v slovenskem jeziku, n. pr. kazenski zakonik in postopnik, občni državljanski zakonik in red državljanske pravde, kakor tudi postopnik v neprepirnih rečeh. Sposobni strokovnjaki so na Dunaji gg. d. Dolenc, Napret, Pogačnik, v Gradci pa gg. d. vitez Lehman, Melé, Reddi in še morebiti kateri drugi. Ako se ravno v mladih letih s čutji dela za domovino, pride vendar pozneje mrzla doba hladnega vsakdanjega delovanja in navdušenje za dušni in telesni blagor naroda zgine, ako ni postavljeno na trdno podlago znanosti in vsestranske izobraženosti. Še pozni vnuki bodo hvaležni takim dobronikom budnega, pa predolgo zanemarjenega naroda, in staročastna Avstrija bođe priznavala domoljubje slovenskih učenjakov, ker se bodo naši sosede sedaj menda malo manj razžaljene čutili, ako bi kateri slovenski glas segal do njihovih ušes.

Slovenska pravoslovna terminologija potrebuje že precej poprave, ker je jezik zadnjih 18 let storil velik korak naprej. Preden se izda drugi popravljeni in pomnoženi natis ali pa vsaj dodatek k prvemu, bi koristno bilo, nameravane premenbe v časnikih razglasiti, da se javno presoja in ker je za to opravilo gotovo naj bolje sposoben naš mnogozasluženi rojak g. Matevž Cigale na Dunaji, se tukaj prostor obljubuje za kratke, jedrnate opombe po abecednem redu za premembo pravniskega in političnega imenslovja, zvedeni jezikoslovci pa bodo tudi na kratko pridevali svoje opombe.

Slovenski državni zakonik iz c. k. državne tiskarnice na Dunaji prinaša v izvrstni prestavi najnovejše postave in občine imajo dolžnost, naročiti si ga, kar občinsko blagajnico stane na leto s poštnino vred samo 1 gl. 75 kr. V kranjski vojvodini bođe menda od prihodnjega leta po-

čenši samo do 115 občin, katerim bi cela slovenska zbirka postav potrebna bila in ravno tako tudi drugot po Slovenskem, torej še enkrat prosimo državno upravo, naj se izda mala zbirka postav v slovenskem jeziku za primerno ceno, da jo bode pri rokah imel vsaki sodnik, uradnik, župan in drugi omikani občani, katerim je mar za državljanske pravice v ustavni državi. Na Štorskem je nek v enem samem velikem okrajnoglavarstvenem okolišči letos zamenilo 35 občin slovenski državni zakonik z nemškim vsled prizadevanja nekega političnega uradnika, izmed katerih še tudi »Pravnik« ni imel nobenega prejemnika, ako ravno je tam skoro toliko Slovencev, kakor na Kranjskem. — Vkljub takim in enakim oviram je vendar naročnikov na slovenski državni zakonik na Kranjskem 265, na Štorskem 226, na Primorskem 92 in na Koroškem 3. — Postave se imajo le v narodnih jezikih za primerno razglašene, torej ga morajo občine imeti v jeziku občanov, ne pa v tujem jeziku, ker ima vsakdo pravico zakonik pregledovati in nihče nima pravice izgovarjati se z nevednostjo postave.

Davščinska postava se tudi drugot p. med Nemci ostro obsojuje in društva so svoje predložbe že poslale na postavodajstvo, da se ta nejasna in obteživna postava z boljšo vendar enkrat zameni. Tudi naš list je že priložnost imel, o njej govoriti in dokazati, kako pogubno na gmotni razvoj njena neenaka raba deluje; torej se prav radi pridružujemo vsem tistim, kateri žele premenbo te postave, vendar je po dejanskih skušnjah le takrat dobra davščinska postava pričakovati, ako se bode nje predelanje izročilo skušenim strokovnjakom in sicer ne samo finančnim uradnikom, ampak tudi sodnikom, odvetnikom in bilježnikom, da se ne sostavi kaj površnega, sicer je bolje pri pametni rabi stare postave ostati. — Ministerialna rešitev vloge zastran kolekov pri zemljiščeno-knjižnih izpiskih še nam ni prišla, kar je znamenje, da se ta reč resno pretresuje, kar tako važen predmet tudi zasluži.

Tiskarnice cirkvenih računov bode na več naročil vsaka tiskarnica rada oskrbela, torej se naj gg. duhovniki, kateri po teh poprašujejo, do kterega tiskarja obrnejo; tudi obrazce za popis ljudstva je po taki poti hitro dobiti mogoče, kakor je tudi višja sodnija sodnijskih obrazcev po zahtevanju več sodnij naročila, ki se prav po ceni dobé v Egerjevi tiskarnici v Ljubljani. To se naznanja na več prašanj iz Štirskega in Primorskega, torej »Pravnik« dosihmal ni prinesel takih obrazcev.

Zastran davščin od služeb je prinesel »Pravnik« lani v 12. listu kratek poduk in obrazec slovenske prošnje stran 207, naj se enemu g. podžupniku vrne preveč vplačanih 9 gl., ktera vloga se je povoljno rešila meseca marca 1871 v nemškem jeziku. — Plačilni nalogi se tu in tam nahajajo na eni strani v slovenskem, na drugi pa v nemškem jeziku tiskani, vendar še slovenske strani nismo videli izpolnjene. Ta prikazen se slabo vjema z okrožnico c. kr. finančnega vodstva v Ljubljani od 24. julija 1870, št. 856.

Sodnijsko zdravilstvo (gerichtliche Medicin), o katerem je obširno knjigo spisal dr. Schauenstein v Gradci, pride skoro na svetlo v 2. natisu, na kar pozornost vseh pravnikov obračamo. Ene narodne hibe vendar ne bode moglo ozdraviti, kateri se pravi »morbus pigritia«, po

domače: lenoba, koja se pod raznimi zvijačami širi po domovini in za tuje hrbe skriva, kakor kaže celó javno natolcevanje drugih.

Slovensko pravniško društvo v Ljubljani združeno s podporami za pravoslovce se bode v kratkem osnovalo v našem središči in vse prijatelje pravniškega naraščaja prosimo že za naprej za dobrohotne svete.

Razsodbe višjih oblastnij priporočujemo pazljivo brati tudi nepravnikom, ker je v njih marsikaj podučnega za dejansko življenje.

V slovenskem jeziku se prejemajo vloge tudi pri višjih in najvišjih stopinjah sodnijskih, političnih in finančnih oblastnij, torej je priložnosti dovolj za rabo domačega jezika.

Pooblastenci tiskovnega društva mariborskega so v Ljubljani vredniki »Danice«, »Novic« in »Pravnika«. Ustanovniki posodijo društvu 50 gl., deležniki plačujejo na leto 5 gl., podporniki pa na teden vsaj 1 kr. —

Imenovanja: g. Janez Košir, c. k. okrajni sodnik v Trebnje, g. Anton Rome, c. k. okrajni sodnik v Lipnici, k. c. k. deželni sodniki v Ljubljani za svetovalca, g. Vojteh Wenzovsky za c. k. okrajnega sodnika v Idrijo, g. Balog za c. k. okrajnega sodnika v Sevnico, g. France Kočevar za c. k. državno-pravniškega namestnika v Ljubljano, g. Dragotin Pleško za c. k. sodniškega pristava v Kamnik, G. dr. France Munda, odvetnik, se je preselil iz Radoljce v Ljubljano; g. J. Ogrinc, c. k. okrožno-sodniški svetovalec v pokoji, je sprejet med odvetnike v Novem mestu.

Za nove naročnike še imamo vse letošnje številke tega lista, od lanjskega še tudi nekaj celih iztisov poštnine prostih po 1 fr. 30 kr.

Štev. 9. in 10. ste spet združeni in 11. pride redno dné 1. junija na svetlo. — Nezapečatené reklamacije so poštnine proste.

Obseg: Odvetništvo (dalje). — Hudodelstvo težke telesne poškodbe (dalje). — Pristojnost političnih oblastnij gledé na postavo o varnosti poljá. — Zdržavanje javnih občinskih postav. — Za veljavnost pogodbe je potrebno svobodno, resno, določno in razumljivo privoljenje. — Motenje posesti s pobarvanjem tujega zida. — Pri predznamovanih pismih ni dopustljiva ukazna ravnavá. — Pozvedbe poškodovanja po lovski divjadi. — Dostmrtni skupni užitek zopet omožene vdove. — K §. 16 orožnega patenta. — Naznanilo že po dražbi vknjiženim upnikom. — Poprava pisne pomote še le v izvršnem ravnanji. — O prednosti terjatev pri razdelitvi dražbinega skupila. — Kdaj se sme izreči odškodnina pri poljskih prestopkih. — Razpis zastran občinskih priklad na davke preteklih let. — Občinske priklade in šolski stroški spadajo med prednostne stavke pri razdelitvi dražbinega skupila. — Nadaljevanje dopustnih obrtnij po zopet omoženih vdovah. — Črtice.

Vredništvo »Pravnika« in vrednikova odvetniška pisarna je na trgu sv. Jakoba št. 139 (v Virantovi hiši) 2. nadstropje.

Natisnil J. B. v Ljubljani.

